

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijk Instituut voor Technisch en
Handelonderwijs te NIJLEN**

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 31179

Instelling Gemeentelijk Instituut voor Technisch en Handelonderwijs

Directeur Frederik DE HOUWER

Adres Gemeentestraat 41 - 2560 NIJLEN

Telefoon 03-410.03.20

Fax 03-411.14.59

E-mail githo@nijlen.be

Website <http://www.githonijlen.be>

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Nijlen

Adres Kerkstraat 4 - 2560 NIJLEN

Scholengemeenschap SG Progemfor

Adres Boomgaardstraat 22 112 - 2600 BERCHEM

CLB Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied

Adres Sint-Benedictusstraat 14_B - 2640 MORTSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 24-10-2016, 25-10-2016, 26-10-2016, 27-10-2016, 28-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 10-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever William VROONEN

Teamleden Elly DE KEYSER, Chris DU PONT, Els MERTENS, Gabriël POPPE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Elektriciteit en elektromechanica in tso tweede graad in de studierichting Elektromechanica (leerplan O/2/2010/134)	8
3.1.1.2 Elektriciteit en mechanica in tso derde graad in de studierichting Industriële wetenschappen (leerplan O/2/2006/316)	9
3.1.1.3 Frans in de eerste graad A-stroom en in tso tweede graad (leerplannen O/2/2010/010, O/2/2012/092 en O/2/2012/250)	11
3.1.1.4 Hout in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplan O/2/2002/350)	14
3.1.1.5 Hout in bso derde leerjaar van de derde graad in de studierichting Industriële houtbewerking (leerplan O/2/2014/473)	16
3.1.1.6 Nederlands in tso tweede en derde graad (leerplannen O/2/2012/117 en O/2/2014/276).....	19
3.1.1.7 Project algemene vakken in bso tweede en derde graad (leerplannen O/2/2012/078 en O/2/2014/282).....	21
3.1.1.8 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Auto (leerplan O/2/2013/268).....	25
3.1.1.9 Techniek in de eerste graad in het eerste leerjaar van de B-stroom (leerplan O/2/2010/019)	26
3.1.1.10 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	28
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	29
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	30
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	31
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	32
4.1 Leerbegeleiding.....	32
4.2 Evaluatiepraktijk	35
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	38
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	41
6.1 Wat doet de school goed?	41
6.2 Wat kan de school verbeteren?	41
6.3 Wat moet de school verbeteren?	41
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	42
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	42

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Gemeentelijk Instituut voor Technisch en Handelonderwijs Nijlen (GITHO) is een middelgrote, gemeentelijke school. Het leerlingenaantal schommelt, maar daalt geleidelijk. De school profileert zich als een domeinschool voor wetenschap en techniek. In de eerste graad organiseert ze de A- en B-stroom, met daarin een eerste leerjaar A STEM-wetenschappen. In de tweede en derde graad biedt ze studiegebieden uit Auto, Hout en Mechanica-elektriciteit in het bso en tso aan, naast Handel in het tso. In de toekomst bouwt ze de studierichting Wetenschappen-wiskunde - en dus ook een aso-aanbod - stapsgewijs uit.

Op de campus heerst een geordend en open schoolklimaat. De meeste leerlingen hebben een kansrijke achtergrond. Zij stromen vlot door in de eigen school en hebben in het hoger onderwijs een studiesucces dat hoger is dan de Vlaamse referentiewaarden. Door de gunstige startpositie van de leerlingen, door een systematisch georganiseerd beleid, door de aandacht voor elke individuele leerling, door de overwegend collegiale sfeer en het engagement van de personeelsleden kan de school haar opvoedingsproject grotendeels waarmaken.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering behoorlijk respecteert en dat ze de nodige aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Verder kwam het erkenningsonderzoek tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. Het onderzoek levert wisselende resultaten op. Voor de meeste onderzochte vakken voldoet de leerplanrealisatie. De leerplanrealisatie voldoet niet voor techniek in 1B en voor hout in bso derde graad derde leerjaar Industriële houtbewerking. De tekorten zijn voornamelijk te wijten aan de beperkte leerplangerichtheid van het aanbod en de evaluatie. De school heeft een visie op de vakoverschrijdende eindtermen ontwikkeld. De contexten 'Sociorelationele ontwikkeling' en 'Socioculturele samenleving' krijgen een kwaliteitsvolle invulling via projecten en in meerdere vakken.

Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat de school voor leerbegeleiding inzet op het zorgcontinuüm. Voor de brede basiszorg van leerbegeleiding leidde dit nog niet tot concrete doelstellingen op het niveau van de leraren en de vakgroepen. Hierdoor ontstaan kwaliteits- en tempoverschillen in de basiszorg leerbegeleiding. Verder toont het kwaliteitsonderzoek aan dat de school haar evaluatiepraktijk aanstuurt vanuit een schoolvisie en afspraken. Voor de inhoudelijke invulling en validiteit stelt de school de vakgroepen verantwoordelijk. De schoolleiding gaat slechts beperkt na of de vakgroepen de beleidsvisie op evalueren realiseren. In de praktijk blijkt dat de evaluatiepraktijk globaal voldoende leerplangericht en valide is. Het puntensysteem dat het meeste gewicht aan examens toekent en de nadruk die sommige vakgroepen nog leggen op kennisreproductie of productevaluatie, komen niet overeen met de vaak competentiegericht benadering van heel wat leerplannen.

Het algemeen beleid van de school getuigt van een degelijk beleidsvoerend vermogen en een goede organisatie. Beslissingen komen tot stand in overleg met alle betrokkenen. De communicatie is duidelijk en verloopt via verschillende kanalen. De schoolleiding slaagt erin het schoolteam te richten op de gekozen doelen, hoewel een aantal leraren vindt dat het beleid niet altijd voldoende open staat voor de noden van sommige vakgroepen of afwijkende meningen. In het kader van haar kwaliteitszorg verzamelt de school al jarenlang veel statistische gegevens, die ze gebruikt voor kwaliteitsbewaking. Toch blijkt dat dit systeem niet kan garanderen dat de leerlingen in alle onderzochte vakken de leerplandoelstellingen bereiken. Hiervoor is een doelgerichte aansturing en doeltreffende opvolging van de vakgroepen nodig, waarbij ook doelen op leerlingniveau niet kunnen ontbreken.

Omwille van de lacunes in de leerplanrealisatie van een aantal vakken besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een beperkt gunstig advies. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat ze de vastgestelde tekorten in voldoende mate heeft weggewerkt. Verder respecteert de school de regelgeving en schenkt ze voldoende aandacht aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans	
Graad 1 B	techniek	
Graad 1 Handel	Frans	
Graad 1 Industriële wetenschappen	Frans	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Frans	
Graad 2 BSO Hout	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Basismechanica	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	
Graad 2 TSO Handel	Frans, Nederlands	Frans
Graad 2 TSO Elektromechanica	Frans, Nederlands	elektriciteit, elektromechanica
Graad 2 TSO Elektrotechnieken	Frans, Nederlands	
Graad 2 TSO Industriële wetenschappen	Frans, Nederlands	
Graad 3 BSO Auto	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Houtbewerking	project algemene vakken	hout
Graad 3 BSO Industriële houtbewerking		hout
Graad 3 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Autotechnieken	Nederlands	
Graad 3 TSO Handel	Nederlands	
Graad 3 TSO Elektromechanica	Nederlands	
Graad 3 TSO Industriële wetenschappen	Nederlands	elektriciteit, mechanica

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Elektriciteit en elektromechanica in tso tweede graad in de studierichting Elektromechanica (leerplan O/2/2010/134)

Voldoet

De leerlingen bereiken de meeste leerplandoelstellingen in voldoende mate. De evaluatiepraktijk is voldoende transparant en representatief voor de leerplandoelstellingen. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	De leerlingen bereiken de meeste onderwijsdoelstellingen in voldoende mate.
<i>Volledigheid</i>	Het aanbod is voor de meeste vakken goed afgestemd op het verwachte
<i>Evenwicht</i>	beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen. De verschillende
<i>Beheersingsniveau</i>	onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes komen
<i>Samenhang</i>	evenwichtig aan bod. Het aanbod vertoont voldoende horizontale en verticale
	samenhang. Voor elektriciteit, praktijk mechanica en technisch tekenen is het
	aanbod volledig en goed afgestemd op de leerplandoelstellingen. Voor
	theoretische mechanica realiseert de school de (vier) leerplandoelstellingen in
	verband met het proefondervindelijk opmeten en het interpreteren en
	toelichten van meetresultaten niet. De elk schooljaar wisselende, motiverende
	en goed uitgewerkte praktijkopdrachten mechanica zijn een voorbeeld van
	goede praktijk.
Uitrusting	De school beschikt over voldoende actuele leermiddelen en ICT-uitrusting voor
<i>ICT</i>	de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. De school zet het aanwezige
<i>Inzet uitrusting</i>	didactisch materiaal en de schooluitrusting efficiënt in met het oog op het
<i>Leermiddelen</i>	bereiken van de onderwijsdoelstellingen. Het machinepark voldoet aan de
	vigerende reglementering, maar in de werkplaats ontbreken nog armaturen aan
	de tl-verlichting.
Evaluatiepraktijk	De meeste onderwijsdoelstellingen komen effectief en evenwichtig aan bod in
<i>Evenwicht</i>	de evaluatie. De opdracht en vraagstelling zijn eenduidig en voldoende
<i>Volledigheid</i>	afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leerlingen zijn vooraf op de
<i>Beheersingsniveau</i>	hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie
<i>Transparantie</i>	meetelt in de bepaling van het eindtotaal.

Leerbegeleiding De vakgroep heeft het studiemateriaal gestructureerd en voldoende afgestemd op het niveau van de leerlingen. Enkele leraren gebruiken activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelstellingen.

Preventief
Curatief

In de meeste lessen zijn de leerlingen betrokken en nemen ze actief deel aan het lesverloop. De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen. In de theorielessen variëren de werkvormen gaande van het onderwijsleergesprek naar verwerken, toepassen en maken van individuele opdrachten. Voor elektriciteit biedt de school motiverende experimenten en demonstraties aan. Het jaarvorderingsplan voor elektriciteit functioneert niet als planningsdocument om de lessen te spreiden over het schooljaar.

3.1.1.2 Elektriciteit en mechanica in tso derde graad in de studierichting Industriële wetenschappen (leerplan O/2/2006/316)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De evaluatiepraktijk is voldoende transparant en representatief voor de leerplandoelstellingen. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De verschillende onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes krijgen voldoende aandacht. Het aanbod is evenwichtig en in voldoende mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen. Het aanbod vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Voor mechanica komen de voorgeschreven leerinhouden systematisch aan bod. De uitbreidingsleerstof en de -doelstellingen i.v.m. de praktische benadering (o.a. pneumatica, hydraulica en computergestuurde machines) krijgen weinig aandacht. Labproeven en praktische toepassingen van automatiseringstechnieken komen niet systematisch aan bod. Meet- en lab-opdrachten komen in het tweede leerjaar beperkt en niet planmatig of gestructureerd aan bod via een bezoek aan een nabijgelegen hogeschool, een technologisch centrum en enkele opdrachten in het lab elektromechanica.

Voor elektriciteit en elektronica komen de voorgeschreven leerinhouden systematisch aan bod. De leerlingen verwerven inzicht in de theoretische begrippen van wisselstroomtheorie, voeren berekeningen uit op wisselstroomtheorie, situeren de principiële werking en het toepassingsgebied van elektrische machines en verwerven elementaire kennis en vaardigheden van programmeerbare besturingseenheden.

In het tweede leerjaar maken de leerlingen een geïntegreerde proef, die bestaat uit een literatuurstudie, opzoekwerk en een verslag van een technisch onderwerp of toestel.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over voldoende leermiddelen en ICT-uitrusting voor de realisatie van de meeste onderwijsdoelstellingen. Voor de leerlingen van het tweede leerjaar organiseert ze voor materiaalonderzoek een bezoek aan een lab in een nabijgelegen hogeschool.
	Voor automatisering gebruiken de leraren occasioneel het vaklokaal van de studierichting Elektromechanica. Voor elektriciteit en elektronica gebruikt de school occasioneel de beschikbare labuitrusting, maar de meeste lessen hebben plaats in een gewoon klaslokaal. De school zet het beschikbare didactisch materiaal en de schooluitrusting in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De meeste onderwijsdoelstellingen komen effectief, evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod in de evaluatie. De opdracht en de vraagstelling zijn eenduidig en in voldoende mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau.
	De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. De leerlingen hebben zicht op hoe de antwoorden verbeterd werden.
	De evaluatie van de geïntegreerde proef bestaat uit de beoordeling van een theoretisch uitgewerkt verslag en de presentatie ervan. Voor de beoordelingsaspecten inzet, contacten, belevingsaspecten, activiteiten tijdens het schooljaar en de voorstelling in de lessen Nederlands en Engels (samen 1/3 van het totaal) zijn de criteria niet transparant. De lay-out en het taalgebruik zijn verzorgd.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakgroep heeft het studiemateriaal nog niet optimaal gestructureerd, maar wel afgestemd op het niveau van de leerlingen. Voor mechanica ontbreekt nog een inhoudsopgave en het taalgebruik voldoet niet. Voor elektriciteit-elektronica gebruiken de leerlingen oude leerboeken die onvoldoende afgestemd zijn op de studierichting. De leraren vullen dit aan met zelf opgesteld cursusmateriaal.
	De leraren gebruiken overwegend instructie- en vaktaal voor het bereiken van de doelstellingen. De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen. Het onderwijsleergesprek is de meest gehanteerde werkvorm. Leerlingactieve werkvormen en labproeven (als inleiding) komen in de lessen weinig aan bod. De meeste lessen krijgen visuele ondersteuning via het projecteren van de leerstof. De bespreking van toetsen en taken gebeurt klassikaal waardoor de leerlingen de nodige feedback krijgen.

3.1.1.3 Frans in de eerste graad A-stroom en in tso tweede graad (leerplannen O/2/2010/010, O/2/2012/092 en O/2/2012/250)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk is voldoende evenwichtig en representatief voor de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod	De vakgroep zorgt voor een onderwijsaanbod dat voldoende aansluit bij de leerplandoelstellingen. De leraren zijn zich bewust van de visie op taalvaardigheidsonderwijs in het leerplan. Het leer(werk)boek vormt de leidraad in het lesaanbod, sporadisch aangevuld met extra materiaal. Door de recente introductie van het taalportfolio besteedt de vakgroep niet alleen aandacht aan de vaardigheidscomponenten, maar ook aan strategieën en vakattitudes.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Voor de basisvorming Frans is het onderwijsleerproces over het algemeen voldoende gericht op de training van de vijf taalvaardigheden. Vooral in de eerste graad gaat er nog expliciete aandacht naar het opbouwen en inoefenen van lexicale en grammaticale leerinhouden. De overdracht van de aangeleerde grammatica en woordenschat naar taakgerichte en communicatieve opdrachten blijft beperkt tot het aanbod uit het leerboek. De luister- en leesteksten zijn op het gepaste beheersingsniveau. Taken op structurerend verwerkingsniveau komen minder voor. De leraren hebben voldoende aandacht voor variatie in de tekstsoorten. De communicatie met de leerlingen gebeurt grotendeels in het Frans. Dit komt de luistervaardigheid van de leerlingen zeker ten goede. De leraren benutten deze kansen nog onvoldoende systematisch om alle luisterdoelstellingen te bereiken en authentieke spreek- of gesprekssituaties te creëren. In de eerste graad volgt na een instructie in het Frans heel dikwijls automatisch de vertaling naar het Nederlands. Zo voelen de meeste leerlingen niet de noodzaak actief te luisteren. Werken aan schrijfvaardigheid gebeurt meestal in functionele contexten.

De leerlingen van de studierichting Handel werken voor het extra lesuur met aangepast lesmateriaal afgestemd op de opleiding. Hoewel het meestal gaat om communicatieve taken in beroepsgerichte situaties, is de variatie in de tekstsoorten en het aantal functionele spreek- en schrijftaken nog niet optimaal.

In klasverband werken de leerlingen aan vakattitudes en leer- en taalverwervingsstrategieën. Het gebruik van het taalportfolio betekent een aanzet tot een doelgerichte aanpak. De leraren stimuleren de leerlingen nog te weinig om zelfstandig aan de slag te gaan met de aangereikte instrumenten zoals stappenplannen, woordenlijsten en spreekkaders en zo hun leerproces in eigen handen te nemen. Het klassieke onderwijsleergesprek is de overheersende werkvorm. Leerlingen werken soms in duo of in groepjes; andere activerende werkvormen komen sporadisch voor. Hierdoor benutten de leraren het leerpotentieel en de intrinsieke motivatie van de klasgroep niet optimaal.

De verhouding tussen de kenniscomponent en de communicatieve vaardigheden enerzijds en tussen de deelvaardigheden onderling anderzijds is niet het resultaat van concrete afspraken binnen de vakgroep of op schoolniveau. Dit verklaart dat er verschillen zijn per leraar of klasgroep in evenwicht en opbouw van de leerplandoelstellingen. Ook het bewaken van de verticale leerlijn gebeurt vooral impliciet.

Het tekstaanbod sluit aan bij de leefwereld en interesse van de leerlingen. De aandacht voor de interculturele component beperkt zich tot de klaspraktijk. De leerlingen van de tweede graad krijgen tips voor Franse leesboeken en stripverhalen uit de plaatselijke bibliotheek. Extramurale activiteiten waarbij leerlingen de kans krijgen om alle vaardigheden in een reële context in te oefenen zijn er niet.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Zowel in de opdrachten en toetsen voor het dagelijks werk als in de examens hebben de leraren oog voor een representatieve evaluatie waar alle taalvaardigheden aan bod komen. Vooral binnen het dagelijks werk vormen geïntegreerde taaltaken een essentieel onderdeel van de evaluatiepraktijk. In het taalportfolio documenteren de leerlingen op initiatief van de leraar hun taalvorderingen en krijgen zij feedback op hun spreek- en gespreksvaardigheid. Reflectie over gebruikte strategieën en vakgerelateerde attitudes vervolledigen het beeld. Het gebruik van het taalportfolio is een eerste stap in de richting van procesevaluatie. De vakgroep zet het taalportfolio niet over de leerjaren en graden in. Daarom is het nog geen echt werkinstrument dat leertrajecten op maat uitzet.

Binnen eenzelfde leerjaar werken de leraren samen voor het opstellen van de examens. Hierdoor verloopt de evaluatie gelijkgericht. De leraren spannen zich in om de kenniscomponent in alle examenopdrachten contextueel te kaderen en ook de vaardigheidstoetsen te linken aan dezelfde context.

Reproductievragen die de leerlingen ook zonder context kunnen oplossen, overwegen echter. Zo vormt de context in vele gevallen geen meerwaarde, maar betekent het een ballast voor taalzwakke leerlingen. De examens vertonen weinig variatie in de vraagtypes op beschrijvend en structurerend verwerkingsniveau. De beoordeling van de spreek-, gespreks- en luistervaardigheid krijgt voldoende aandacht. Ook lees- en schrijfopdrachten aangepast aan het beheersingsniveau van de leerlingen maken deel uit van de examens. Binnen de studierichting Handel komt de validiteit van sommige evaluaties in gevaar, omdat zij niet naar de juiste vaardigheid peilen. Hierdoor geven de evaluatiegegevens niet altijd een correct beeld van de daadwerkelijke taalbeheersing van de leerlingen.

De leraren informeren de leerlingen duidelijk over wat ze moeten kennen en kunnen. Toetsen en examens bevatten een puntenverdeling. Voor de evaluatie van de productieve vaardigheden hanteren de leraren consequent overzichtelijke evaluatieroosters en scorewijzers met beoordelingscriteria. Deze evaluatiecriteria zijn transparant, maar niet selectief genoeg om het beoordelingsmodel af te stemmen op de doelstellingen die de leraren willen meten.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Er heerst een gestructureerd en motiverend leerklimaat in de klas. De leraren moedigen de leerlingen aan tot participatie en interactie. Leerlingen met geattesteerde leermoeilijkheden zijn gekend en krijgen een gepaste ondersteuning volgens de schoolafspraken. De leraren leveren grote inspanningen om alle leerlingen maximaal te begeleiden via studietips, stappenplannen, correctiesleutels en leerstofoverzichten voor de examens. Standaard krijgen alle leerlingen uitgebreide, individuele feedback op toetsen en opdrachten. De leraren sporen de leerlingen aan om evaluatieopdrachten systematisch te verbeteren en volgen dit nauwgezet op. Hier en daar zijn er aanzetten tot reflectie over het leerproces en tot zelfevaluatie. De leerlingen spelen nog te weinig zelf een actieve rol in hun taalverwervingsproces.

Waar nodig bieden de leraren remediëringsoefeningen op maat aan, zowel eigen ontwikkeld materiaal via het elektronische platform van de school als online oefenmateriaal bij de gebruikte methode. Daarnaast zijn er voor de eerste graad structureel inhaallessen in het lessenrooster ingebouwd. Hier krijgen leerlingen, al dan niet verplicht, extra uitleg en oefeningen, hoofdzakelijk over grammaticale onderwerpen. De vakgroep organiseert de ondersteuningsinitiatieven nog onvoldoende efficiënt in functie van taalvaardigheidstraining. Nu ligt het accent vooral op de kenniscomponent.

De horizontale samenstelling van leerlingen uit de studierichtingen Handel en Industriële Wetenschappen voor de basisvorming resulteert in grote heterogene klasgroepen. Dit hypothekeert een efficiënte, haalbare differentiatiepraktijk.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële uitrusting voldoet. In alle lokalen zijn een beamer, geluidsinstallatie en computer met internetaansluiting aanwezig. Voor de eerste graad beschikken de leraren over een vaklokaal waar ook woordenboeken aanwezig zijn. De aankleding van het vaklokaal bevat momenteel weinig didactisch activerend lesmateriaal ter ondersteuning van de leerplanrealisatie. In tegenstelling tot de aanbevelingen van de leerplannen ontbreekt een aanbod aan leesboekjes en tijdschriften. De leraren van de tweede graad kunnen weinig gebruikmaken van de computerlokalen. Daardoor blijft ICT-integratie in de klaspraktijk voornamelijk beperkt tot de projectie van bronnenmateriaal of het oefenen van de luistervaardigheid. Alle leraren bieden hun leerlingen extra oefenkansen aan via het elektronische platform van de school en via het digitale oefenmateriaal bij het leerboek.

De lokalen zijn voldoende ruim voor de leerlingengroepen en laten coöperatieve werkvormen toe. De leraren maken nog te weinig gebruik van deze mogelijkheid.

Deskundigheidsbevordering Op initiatief van de vakgroep Frans verloopt het formele vakoverleg sinds vorig schooljaar taaloverschrijdend. Daarnaast is er ook frequent informeel overleg in een collegiale sfeer over de graden heen. De vakleraren ervaren deze uitwisseling van expertise als een opportuniteit om de gelijkgerichtheid en de kwaliteit van de vakgroepwerking te verhogen. Door het ontbreken van vooraf vastgelegde gezamenlijke prioriteiten en haalbare doelstellingen is de dynamische samenwerking momenteel nog te weinig kwaliteitsvol.

*Overleg
Vorming*

De effecten van gevolgde nascholingen over binnenklasdifferentiatie en communicatieve taaltaken zijn gedeeltelijk zichtbaar in de onderwijspraktijk. De vakleraren willen hun competenties op vlak van een taakgerichte benadering en een valide evaluatiepraktijk verder ontwikkelen. Daarom is de vakgroep nog op zoek naar praktische vormen en efficiënte ondersteuningsinitiatieven.

3.1.1.4 Hout in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplan O/2/2002/350)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De school beschikt over de uitrusting en leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren. Er is een aanzet om de evaluatie af te stemmen op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De implementatie van de leerplandoelstellingen gebeurt vrij volledig en gedeeltelijk volgens de visie van het referentiekader. De leerlingen bereiken sommige leerinhouden met diepgang, waardoor het onderwijsaanbod een kwalitatief niveau nastreeft.

De leerlingen maken gedurende de opleiding een grote diversiteit van oefeningen. De realiteitsgebonden projecten zijn al sterk ingeburgerd in de opleiding. Een duidelijke opdrachtschrijving waarin de doelstellingen zijn opgenomen, ontbreekt veelal. De doelstellingen met betrekking tot meubelmakerij en schrijnwerkerij zijn goed ingevuld. Het construeren en het plaatsen van eenvoudige trappen, binnendeuren, interieurelementen, ... komt aan bod. PVC-schrijnwerk (Polyvinylchloride) maakt soms deel uit van het programma. De leerlingen kunnen op het einde van de derde graad zowel conventionele als computergestuurde machines instellen en bedienen. De leraren nemen innoverende initiatieven rond duurzaam bouwen niet op in de projecten.

Het fundamentele uitgangspunt van het leerplan waar theorie en praktijk geïntegreerd moeten zijn, hebben de leraren onvoldoende opgenomen in de lespraktijk. Er is nog geen aanzet voor het uitwerken van geïntegreerde projectbundels. De integratie tussen de tekenvaardigheden, de theoretisch-technische inhouden en de praktische competenties is enkel herkenbaar tijdens de uitvoering van de oefeningen in de werkplaats.

De geïntegreerde proef is afgestemd op het studierichtingsprofiel van de derde graad Houtbewerking. Het dossier is volledig gelinkt aan de praktijkopdracht. De organisatie van de stage verloopt conform de regelgeving.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school opteert voor een combinatie van gespreide evaluatie en examens. De wekelijkse beoordeling van de activiteiten draagt onvoldoende bij om de evaluatie valide te maken. De afstemming met de leerplandoelstellingen en de leerinhouden is te beperkt.

De leraren gebruiken amper meetbare criteria om de evaluatie transparant te maken en bemoeilijken hiermee de zelfevaluatie door de leerlingen. De toetsen en examens zijn vooral kennisgerichte evaluaties en onvoldoende aangepast aan het beheersingsniveau van het opleidingsprofiel. De leraren houden de bereikte competenties per individuele leerling nauwelijks bij. Uit de gesprekken blijkt dat de vakgroep over haar eigen onderwijspraktijk reflecteert en vooral zoekt naar een valide evaluatiesysteem.

Tijdens de stage ligt de nadruk te sterk op het evalueren van attitudes. De vakgroep evalueert de eigenlijke activiteiten en in het bijzonder de beroepsvaardigheden beperkt. Bijgevolg gaat de evaluatie in onvoldoende mate na in hoeverre de leerlingen de leerplandoelstellingen tijdens de stage bereiken. De school voorziet vooral in productevaluatie bij de geïntegreerde proef, evaluatiecriteria ontbreken.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over alle conventionele machines, een computergestuurde machine en voldoende leermiddelen om de leerplanrealisatie behoorlijk uit te voeren. De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden. De kolomboormachines zijn onvoldoende beveiligd. Niet alle machines zijn voorzien van veiligheidsinstructiekaarten. Orde krijgt in het atelier niet altijd de nodige aandacht.

De vaklokalen beschikken over multimedia. Er zijn mogelijkheden om diverse ICT-vaardigheden aan te leren. De leraren onderbouwen de lessen in functie van duurzaam bouwen vrij beperkt met didactisch uitgewerkte voorbeelden. De leraren zetten de leermiddelen adequaat in voor het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.

Leerbegeleiding De leraren dragen zorg voor alle leerlingen. De diversiteit in de oefeningen en de afwisseling in de toegepaste werkvormen dragen bij tot het creëren van een aangenaam leer- en leefklimaat. De leraren nemen de curatieve leerbegeleiding ter harte. De leerlingen kunnen steeds bij hen terecht voor remediëring en extra uitleg. Wekelijks staat een remediërmoment CAD-tekenen (Computer Aided Design) gepland tijdens de middagpauze. De vakgroep hanteert nog geen systeem om de doeltreffendheid van de remediëring te meten.

*Preventief
Curatief*

Het studiemateriaal is vrij divers en verschilt per leraar. De vakgroep biedt bepaalde inhouden aan via leerboeken, andere via zelfgemaakte cursussen. Dit komt de consistentie binnen de studierichting alvast niet ten goede. Bijkomend stellen de leraren de cursussen niet op volgens de leerplanvisie: het technisch-technologische proces met de noodzakelijke integratie van theorie en praktijk, is in de structuur niet terug te vinden.

De rapportcommentaren bevatten geen aanwijzingen over de effecten van de voorbije remediëring of de te ondernemen remediëring.

Deskundigheidsbevordering De leraren komen regelmatig formeel of informeel samen om vooral praktisch-technische onderwerpen te bespreken. De school of de vakgroep brengt de competenties en de professionele behoeften van het lerarenteam nog onvoldoende in kaart. De leraren volgen weinig vakgerichte nascholing.

*Vorming
Overleg*

De vakgroep analyseert de leerlingenresultaten niet met het oog op het bijsturen van de eigen onderwijspraktijk of in het kader van het bewaken van de onderwijskwaliteit.

3.1.1.5 Hout in bso derde leerjaar van de derde graad in de studierichting Industriële houtbewerking (leerplan O/2/2014/473)

Voldoet niet

De school kan niet aantonen dat de leerlingen van het specialisatiejaar alle doelstellingen in voldoende mate bereiken. Het aanbod en de leerlingenevaluatie beantwoorden onvoldoende aan het leerplanconcept.

Onderwijsaanbod De vakgroep implementeert het leerplan te oppervlakkig. Het essentiële verschil tussen dit specialisatiejaar en de derde graad Houtbewerking is in de praktijkoefeningen nauwelijks merkbaar. De invulling van het leerprogramma hangt grotendeels af van externe opdrachten of van uit te voeren werken op school. De vakgroep onderzoekt hierbij onvoldoende het efficiënt implementeren van de leerplandoelstellingen en het voorzien in voldoende diepgang. De school beschikt over weinig werkopdrachten, leerlingendocumenten en evaluatiedocumenten die aantonen welke realisaties de leerlingen hebben uitgevoerd. Bijgevolg kan de school niet aantonen dat elke individuele leerling over de basiscompetenties van het leerplan beschikt.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerlingen doorlopen niet de opeenvolgende stappen van het technische proces om een opdracht te realiseren. Bij de uitgevoerde projecten ligt de nadruk overwegend op de praktische realisatie en onvoldoende op de probleemomschrijving, analyse en ontwerpen gelinkt aan industriële processen. Niet alle leerlingen voeren schrijnwerk met bijzondere voorschriften uit. Ze bereiden de werkmethode en de planning van een industrieel proces niet voor. De vakgroep neemt de competenties met betrekking tot controle en evaluatie van het industrieel project niet in het onderwijsproces op.

De invulling van de geïntegreerde proef is onvoldoende representatief voor dit specialisatiejaar. Het dossier bevat te veel theoretische aspecten en is niet gelinkt aan een praktijkoefening. Doorgaans ontbreekt een duidelijke opdrachtomschrijving om de geïntegreerde proef van de leerlingen richting te geven. De leraren maken geen gebruik van de stage om de tekorten aan te vullen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Bij gebrek aan verantwoordingsstukken kan de school niet aantonen dat de evaluatiepraktijk valide verloopt.

Volgens de enkele beschikbare fiches is de evaluatie van de praktijkoefeningen voornamelijk een scoring van attitudes. Deze werkwijze brengt de validiteit van de evaluatie in het gedrang. Het geheel van de evaluatie is onvoldoende transparant. De onderliggende criteria zijn hierbij niet altijd duidelijk.

Tijdens de stage ligt de nadruk te sterk op het evalueren van attitudes. De vakgroep evalueert de eigenlijke activiteiten en in het bijzonder de beroepsvaardigheden beperkt. Bijgevolg gaat de evaluatie in onvoldoende mate na in hoeverre de leerlingen de leerplandoelstellingen tijdens de stage bereiken. De evaluatie van de geïntegreerde proef ontbreekt.

De leerlingen evalueren hun eigen handelen niet met het oog op kwaliteitsverbetering.

De leerlingenresultaten voldoen, maar zijn gebaseerd op een onvolledig onderwijsaanbod en een niet valide evaluatie. Hierdoor geven ze geen correcte informatie over de bereikte leerplandoelstellingen per leerling.

Rapporteringspraktijk

Transparantie

Leerondersteunend

Leerlingen en ouders krijgen regelmatig informatie over de prestaties via de rapporten. Dit cijfer heeft slechts een beperkte informatiewaarde wat het bereiken van de competenties betreft, aangezien dit niet gebaseerd is op een valide evaluatie. De rapportcommentaren bevatten geen aanwijzingen over de effecten van de voorbije remediëring of de te ondernemen remediëring.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over alle conventionele machines, een computergestuurde machine en voldoende leermiddelen om de leerplanrealisatie behoorlijk uit te voeren. De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden. De kolomboormachines zijn onvoldoende beveiligd. Niet alle machines zijn voorzien van veiligheidsinstructiekaarten. Orde krijgt in het atelier niet altijd de nodige aandacht.

De vaklokalen beschikken over multimedia. Er zijn mogelijkheden om diverse ICT-vaardigheden aan te leren. De leraren zetten de leermiddelen adequaat in voor het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingendocumenten zijn onvoldoende gestoffeerd om enige vorm van leerbegeleiding aan te tonen.

De leraren begeleiden de leerlingen op een vakkundige wijze tijdens de uitvoering van hun werkopdrachten, waardoor de meeste lessen in een aangenaam en constructief leef- en leerklimaat verlopen.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

Het beleid stuurt de vakgroep aan, maar volgt de werking, vooral met betrekking tot het bewaken van de leerplanrealisatie, niet systematisch op. Organisatorische en materiële elementen van het onderwijsproces bepalen de agenda van de formele vakvergaderingen. De betrokkenheid van leden van de vakgroep bij de leerplancommissie heeft niet geleid tot een gerichte implementatie van het leerplan en een kwaliteitsvolle realisatie van de leerplandoelstellingen.

De school of de vakgroep brengt de competenties en de professionele behoeften van het lerarenteam nog onvoldoende in kaart. De leraren volgen weinig vakgerichte nascholing.

De vakgroep analyseert de leerlingenresultaten niet met het oog op het bijsturen van de eigen onderwijspraktijk of in het kader van het bewaken van de onderwijskwaliteit.

3.1.1.6 Nederlands in tso tweede en derde graad (leerplannen O/2/2012/117 en O/2/2014/276)

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen en de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De leerlingen krijgen de taalkundige component overwegend geïntegreerd op het correcte beheersingsniveau aangeboden. De evaluatiepraktijk is nipt voldoende transparant, maar voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. De meerderheid van de leerlingen behaalt voldoende resultaten. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De leraren hebben in hun lespraktijk duidelijk oog voor het functionele en voor het vak- en schooloverstijgende belang van het Nederlands. De receptieve en productieve vaardigheden krijgen voldoende aandacht. De leraren streven ernaar om zoveel mogelijk vaardigheden geïntegreerd aan te bieden. De leerlingen bereiken het gevraagde verwerkings- en beheersingsniveau, in samenhang met de behandeling van een variatie van tekstsoorten. Alle tekstsoorten komen evenwichtig en met de gevraagde verwerkingsniveaus aan bod. Authentieke taaltaken zijn voldoende vertegenwoordigd. Daarnaast verwerven de leerlingen leerstrategieën in het teken van de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren'.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vakgroep implementeert de integratie van kennis, vaardigheden, strategieën, inzichten en attitudes, die de leerplannen vragen. Meestal kaderen authentieke taalcontexten taalbeschouwelijke concepten en inhouden. De algemene leerplandoelstelling die taalbeschouwing breed opvat als reflectie die talig handelen begeleidt, is herkenbaar aanwezig in het curriculum. Toch zijn er nog productgerichte opdrachten, met weinig reflectie over spraakkunst en spelling. De luistertaken oefenen vooral op beschrijvend en structurerend niveau, maar laten het beoordelende niveau veelal onbehandeld. De leerlingen krijgen voldoende oefenkansen met lees-, spreek-, schrijf-, luister- en woordstrategieën om de transfer naar de andere vakken te kunnen maken. Er is een tendens om meer begeleid zelfstandig leren in de lespraktijk te integreren.

De leerplancomponent 'literatuur' maakt ruimschoots deel uit van het aanbod. De leerlingen verzamelen en verwerken informatie over literaire teksten. Via een aantal boeiende en creatieve opdrachten, gericht op tekstervarend en tekstbestuderend lezen, leren de leerlingen vormelijke en inhoudelijke elementen herkennen. Ze verwerven voldoende inzicht in hun eigen leesvoorkeuren. De leraren leveren inspanningen om het culturele beeld van de leerlingen te verruimen door het aanbod van toneelvoorstellingen en auteurslezingen aangepast aan de betrokken graden.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerlingresultaten voldoen en ze zijn gebaseerd op een frequente toetsing. De vakgroep heeft nog geen duidelijke afspraken gemaakt rond de puntenverhouding, maar de evaluatiepraktijk spoort overwegend met de accenten van de leerplannen. Taalvaardigheid is de eerste en belangrijkste component. Taalbeschouwing staat als vakonderdeel in een nauwe relatie met de component taalvaardigheid. Literatuur krijgt voldoende gewicht.

De vakgroep streeft naar procesevaluatie, zoals de leerplannen dat vragen. De puntenverdeling tussen dagelijks werk en examens ligt op schoolniveau vast en kent het grootste gewicht toe aan de examens. Deze verdeling bevordert de procesevaluatie van de vaardigheden niet.

De evaluatie is over het algemeen onvoldoende transparant. De school kan niet van alle vaardigheden de evaluatie aantonen, hoewel de leerlingen er wel punten voor krijgen. Het is ook niet duidelijk welke puntenverhoudingen er tussen de verschillende vaardigheden bestaan. Sommige vaardigheden (lezen en luisteren) komen apart op de examens aan bod. Schrijven komt voor in de oefeningen en taaltaken. Spreken en gespreksvaardigheid komt enkel voor bij dagelijks werk, wat een onderwaardering in punten met zich meebrengt.

De beoordelingscriteria voor assessment zijn niet altijd duidelijk en de leerlingen krijgen hier vooraf weinig toelichting over. De leerlingen krijgen geregeld kansen tot zelf- en peerevaluatie, maar de resultaten tellen niet mee. Een aantal feedbackformulieren stellen de leerling in staat om te reflecteren op zijn eigen functioneren of op de kwaliteit van de examenvragen.

Verder is het niet bij alle vragen of opdrachten duidelijk welke eindterm of leerplandoelstelling de leerlingen moeten bereiken. In de derde graad maken de leerlingen nog contextloze oefeningen of moeten ze fouten verbeteren.

De evaluatie van de vakgebonden attitudes gebeurt niet systematisch en de leerlingen krijgen hierover niet altijd voldoende feedback.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Een aantal preventieve maatregelen ondersteunt het leerproces. De werksfeer tijdens de lessen is stimulerend voor de leerlingen. De leraren moedigen hen aan tot participatie. De lessen krijgen visuele en auditieve ondersteuning. Leraren en leerlingen maken duidelijke afspraken en er is aandacht voor het plannen via de leerstofoverzichten en de agenda. De leerlingen leren inzichtelijk leren en krijgen ook mondeling studietips.

In het algemeen is het onderwijsleergesprek de werkvorm, wat niet aansluit bij het concept van het vaardigheidsgerichte leren. Leerlingactieve werkvormen komen tijdens de lessen beperkt voor in functie van het trainen van taalvaardigheid. De klassieke opstelling van de lokalen en de soms grote lesgroepen belemmeren zelfontdekkend leren en werkvormen gericht op vaardigheidsontwikkeling. Er is daardoor ook onvoldoende tijd om leerlingen te coachen.

Daarnaast is er aandacht voor remediëring, zowel individueel als klassikaal. Toetsen en taken geven aanleiding tot gerichte feedback door middel van klassikale of individuele bespreking. De leerlingen verbeteren meestal de fouten, wat leerkansen oplevert. Een tweede, door de leerling herwerkte versie van een taak of toets komt geregeld voor. Soms bieden de leraren extra oefeningen aan voor wie achterop- of vooruitloopt.

Leraren zijn bereid tot extra studiebegeleiding. Ze volgen de effecten van de remediëringsinitiatieven echter niet consequent op of nemen ze niet altijd mee naar de klassenraden. In de rapporten komen weinig gerichte feedback en remediëringen voor. De vakgroep volgt de toepassing van ondersteunende maatregelen voor leerlingen met bijzondere noden goed op.

De vakgroep heeft weinig afspraken gemaakt over het (begeleid) zelfstandig leren. Hiervoor bestaat ook geen verticale leerlijn.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school heeft een aantal vaklokalen Nederlands. De didactische uitrusting van de gewone leslokalen voldoet. Ze beschikken onder meer over een computer en beamer. De globale ICT-uitrusting zorgt ervoor dat de ICT-integratie er zowel op leerlingen- als lerarenniveau is. Dit geldt ook voor het elektronische platform. De woordenboeken zijn niet in alle lokalen ter beschikking. De altijd frontale klasopstelling is niet bevorderlijk voor communicatie en interactie tussen de leerlingen.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Er is formeel en informeel overleg binnen de vakgroep. De vakgroep maakt afspraken tussen de beide graden en met de moderne vreemde talen. Die hebben geleid tot een degelijke implementatie van de nieuwe leerplannen op het vlak van aanbod en evaluatie. De leraren volgen weinig vakgerichte nascholing.

3.1.1.7 Project algemene vakken in bso tweede en derde graad (leerplannen O/2/2012/078 en O/2/2014/282)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk sluiten voldoende aan bij de leerplandoelen. De meeste leerlingen bereiken de leerplandoelen op het verwachte beheersingsniveau.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De vakgroep project algemene vakken (PAV) koppelt het onderwijsaanbod steeds aan maatschappelijk relevante thema's die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen. De actualiteit krijgt een belangrijke plaats in het aanbod in beide graden, met verwerkingsopdrachten in stijgende moeilijkheidsgraad. De leraren vullen de leerboeken aan met zelfontwikkeld materiaal. Zo spelen ze sterk in op de interesses en de noden van de leerlingen, zowel op persoonlijk vlak, als in het kader van hun toekomstig professioneel leven. Ze gebruiken hiervoor authentieke bronnen die echter niet altijd voldoende actueel zijn. De vakgroep heeft de leerplandoelstellingen per graad verdeeld. Ze hebben duidelijke afspraken gemaakt over welke thema's en projecten met daaraan gekoppelde doelstellingen in welk leerjaar aan bod komen. In de derde graad hebben de leerlingen nu en dan inspraak in de keuze van de thema's. Dit verhoogt de motivatie.

Doorheen de thema's komen de algemene leerplandoelstellingen geïntegreerd aan bod. Dit gebeurt niet in alle thema's voldoende evenwichtig. Vooral op het vlak van functionele rekenvaardigheid zijn er grote verschillen. Een aantal thema's integreert de rekenvaardigheden functioneel, terwijl sommige leraren in andere thema's, vooral in de derde graad, rekenoefeningen zonder enige context of link met het specifieke gedeelte van de opleidingen aanbieden. In de derde graad werken de leraren naast de thema's ook nog met een aparte wiskundebundel. De kwaliteit van de opgenomen oefeningen is ook daar wisselend. Sedert vorig jaar heeft een wiskundeleraar van de school zich geëngageerd om samen met de praktijkleraren deze wiskundebundels te optimaliseren. De eerste aanzet is al een feit en ziet er veelbelovend uit.

Er is een duidelijke opbouw van meer begeleid werken aan korter lopende projecten in de tweede graad, naar zelfstandig werken aan langlopende projecten in de derde graad. Sommige thema's in het zesde jaar zijn wel erg lang uitgesponnen en verliezen hierdoor aan motivatiespanning.

De functionele informatieverwerving en -verwerking krijgt voldoende aandacht en de leerlingen leren daarbij gebruik te maken van de informatie- en communicatietechnologie. In verhouding tot de groepsgrootte staan er te weinig computers in de PAV-klassen, maar er is ook een computerlokaal waar de leraren op afspraak naartoe kunnen. In de tweede graad maken de leerlingen echter te weinig gebruik van ICT om rekenkundige bewerkingen uit te voeren, zoals het gebruik van het rekenblad of de opmaak van tabellen of grafieken.

De leerlingen oefenen hun organisatiebekwaamheid tijdens zelfstandig werk en groepswerk. De leraren bouwen taalvaardigheden op rond de pijlers lees-, schrijf-, luister-, spreek- en gespreksvaardigheden.

Extramurale uitstappen in het kader van talrijke projecten die de school organiseert voor leerlingen uit alle leerjaren versterken de realisatie van de leerplandoelstellingen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

In de tweede graad krijgen de leerlingen vijf lesuren PAV met daarnaast twee lesuren Engels. In de derde graad krijgen de leerlingen vijf lesuren PAV waarvan één lesuur Engels.

In de meeste klassen is er minstens één lesblok van twee lesuren, vaak twee. Dit bevordert het werken aan grotere projecten.

In de meeste klassen is de opdracht verdeeld tussen twee leraren, waarbij de ene collega vier lesuren PAV geeft, en de andere collega één lesuur. De leraren gebruiken het aparte lesuur om te werken rond actualiteit. Op deze manier komt de continuïteit van het leerproces tijdens de thema's en projecten als gevolg van slechte onderlinge afspraken nooit in het gedrang.

Voor PAV zijn er een aantal grote klasgroepen van 20 leerlingen of meer. Dit bemoeilijkt de leerplanrealisatie, ondanks de ruime klaslokalen en het efficiënte klasmanagement van de meeste leraren.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school heeft de laatste jaren sterk ingezet op de inrichting van de ruime, aangename vaklokalen PAV. De uitrusting en leermiddelen in de leslokalen beantwoorden aan de materiële leerplanvereisten. Alle lokalen zijn met dataprojectie en twee computers voor de leerlingen uitgerust. Het aantal computers staat echter niet in verhouding tot de groepsgrootte. De vereiste naslagwerken en informatiebronnen zijn vlot beschikbaar. Dit bevordert het vaardigheidsgericht onderwijs- en leerproces.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk bestaat uit gespreide evaluatie op basis van taken en toetsen (dagelijks werk), met een examen op het einde van elk trimester (tweede graad) of semester (derde graad). De puntenverhouding dagelijks werk versus examen is niet transparant. De evaluatie bestrijkt op een representatieve manier het geheel van de leerplandoelstellingen.

Een aantal toetsen en examenopdrachten peilen overwegend naar het begrijpend lezen en het reproductieve vermogen van de leerlingen. De functionaliteit van de rekenopdrachten is wisselend. De evaluatie is niet altijd transparant, omdat evaluatiecriteria vaak ontbreken of onduidelijk zijn.

Zelf- en peerevaluatie komen voor, maar hebben nog geen vaste plaats binnen het leer- en evaluatieproces. De beoordelings- en zelfevaluatiefiches die een paar leraren sinds vorig jaar voor een aantal groepstaken gebruiken, zijn een goede aanzet.

De meeste leerlingen bereiken het beheersingsniveau dat beantwoordt aan de verwachtingen van de leerplannen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren zijn gedreven met hun vak bezig vanuit een grote betrokkenheid bij de leerlingen. Het klasmanagement is gericht op een ordelijk onderwijs- en leerproces. Het draagt bij tot motivatie en een positieve leerhouding bij de leerlingen. De leraren zetten de beschikbare leermiddelen frequent in. Ze ondersteunen het 'leren leren' van de leerlingen. Het gebruik van interactieve werkvormen komt niet in alle klassen even vaak voor. Waar het wel gebeurt, laat het toe de leerlingen individueel te begeleiden. De leerlingen leren niet systematisch gebruik maken van leerstrategieën en stappenplannen. Vooral de reflectiefase blijft vaak achterwege. Schrijf- en spreekkaders komen slechts sporadisch voor. De leerlingen maken geen gebruik van instructiekaarten, ook al ligt er een vademecum in de kast achteraan in de klas. Het cursusmateriaal is goed gestructureerd en heeft een verzorgde lay-out.

De leerlingen van het tweede leerjaar van de derde graad krijgen ondersteuning bij de voorbereiding en de presentatie van de geïntegreerde proef. Dit neemt echter niet weg dat er veel taalfouten blijven staan in een aantal geïntegreerde proeven.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De volledige vakgroep komt twee keer per jaar samen, daarnaast zijn er informele overlegmomenten. De enige afspraken gaan over de verdeling van de inhouden over de leerjaren per graad. Sinds vorig schooljaar is de samenstelling van de vakgroep sterk gewijzigd, waardoor dit soort overleg nu niet meer voldoet. De vakgroep werkt onvoldoende samen om kwaliteitsvol leer- en evaluatiemateriaal te ontwikkelen en zo de pedagogische en didactische expertise van de nieuwkomers snel op te bouwen. De vakgroep zorgt onvoldoende voor een gelijkgerichte aanpak over de graden heen.

De leraren volgen weinig vakgerichte nascholing.

3.1.1.8 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Auto (leerplan O/2/2013/268)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De evaluatiepraktijk is transparant en representatief voor de leerplandoelstellingen. De uitrusting is goed.

Onderwijsaanbod De leerlingen bereiken de onderwijsdoelstellingen in voldoende mate. Het aanbod is volledig en goed afgestemd op de leerplandoelstellingen. De verschillende onderdelen van het leerplan, kennis, vaardigheden en attitudes komen evenwichtig aan bod. Het aanbod is voldoende afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen en vertoont voldoende horizontale en verticale samenhang.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Voor praktijk maken de leraren gebruik van een goed uitgewerkte en bij het leerplan aansluitende opdrachtenreeks. In het tweede leerjaar organiseert de school stages en werken de leerlingen aan een geïntegreerde proef. De inhoud van de stages en de geïntegreerde proef-activiteiten sluiten goed aan bij de leerplandoelstellingen. De stagedocumenten en de -begeleiding voldoen aan de vigerende reglementering. Uit werkplaatsbezoeken en gesprekken blijkt dat de leerlingen gemotiveerd werken aan hun goed geplande werkopdrachten. Er is voldoende afwisseling in het aanbod.

Uitrusting De school beschikt over voldoende actuele leermiddelen en ICT-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen.

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school zet het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting efficiënt in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen. De werkplaats auto-elektriciteit is voorbeeldig ingericht. In de werkplaats auto in de B-blok ontbreken nog armaturen aan de tl-verlichting.

Evaluatiepraktijk Alle onderwijsdoelstellingen komen effectief en evenwichtig aan bod in de evaluatie. De opdrachten en vraagstelling zijn eenduidig en in voldoende mate afgestemd op het verwachte beheersingsniveau.

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerlingen zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. De evaluatie van de geïntegreerde proef bestaat uit de beoordeling van een praktische realisatie, het daar bijhorende dossier en de presentatie ervan. Voor de beoordelingsaspecten inzet, contacten, belevingsaspecten, activiteiten tijdens het schooljaar en de voorstelling in de les PAV (samen 1/3 van het totaal) zijn de criteria niet transparant. Er staan veel taalfouten in de verslagen.

Leerbegeleiding De vakgroep heeft het studiemateriaal gestructureerd en voldoende afgestemd op het niveau van de leerlingen. De leraren gebruiken activerende werkvormen, differentiatie, inoefenen van leerstrategieën, instructie- en vaktaal effectief voor het bereiken van de doelstellingen. De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback aangepast aan de noden van alle leerlingen. Het cursusmateriaal en de praktijkopdrachten zijn voldoende gestructureerd en representatief voor de leerplandoelstellingen.

Preventief
Curatief

3.1.1.9 Techniek in de eerste graad in het eerste leerjaar van de B-stroom (leerplan O/2/2010/019)

Voldoet niet

De school streeft de ontwikkelingsdoelen onvoldoende na. De leerlingen krijgen een onevenwichtig aanbod, dat diepgang mist in de uitwerking van de verkenningsgebieden. De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	Bij de realisatie van de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelstellingen volgen de leraren onvoldoende de leerplanvisie. Dat blijkt onder meer uit het gebruik van een foutieve vakbenaming in jaarplannen, lessentabel en leerlingenrapporten. De school kiest voor vijf wekelijkse lestijden techniek. Ze verdeelt die in drie lestijden met verkenningsgebieden die vooral aan de harde sector gerelateerd zijn, één lestijd technisch tekenen en één lestijd informatie- en communicatietechnologie. Daarnaast vult de school het keuzegedeelte in met vijf extra lestijden realisatietechnieken (hout, metaal en elektriciteit/ICT). De leraren gebruiken de drie lestijden techniek om de inhoud theoretisch te benaderen. De praktische uitvoering komt aan bod tijdens de realisatietechnieken. Dat druist in tegen het leerplan, dat stelt dat 'hanteren van techniek de belangrijkste dimensie is in de voorgestelde ontwikkelingsdoelen; de leerstof moet in het teken staan van concrete toepasbaarheid en beperkt blijven tot wat noodzakelijk is voor de praktische verwezenlijkingen'. Bovendien brengen de leraren de theoretische leerstof en de bijbehorende begrippen niet aan op het moment dat deze leerstof noodzakelijk is bij de praktische uitvoering.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De leraren bieden niet alle ontwikkelingsdoelen volledig en evenwichtig aan. Ze kiezen voor de verkenningsgebieden metaal, elektriciteit, hout, ICT en voeding. De leerlingen onderzoeken niet binnen alle verkenningsgebieden de verschillende onderdelen in een eenvoudig technisch systeem en ze kunnen de functies ervan en de relaties ertussen niet toelichten. De leraren gebruiken de lestijd technisch tekenen uitsluitend voor het tekenen van aanzichten. Er is geen link met de projecten. De leraren illustreren niet hoe enkele zelf gebruikte technische systemen in de loop van de tijd geoptimaliseerd zijn. De vakgroep biedt niet alle ontwikkelingsdoelen aangaande techniek en samenleving aan.

Voor de realisatietechnieken metaal en elektriciteit en het verkenningsgebied ICT is het technologisch proces nergens aanwezig in het lesmateriaal. De meeste opdrachten zijn gesloten werkvolgordes, die leerlingen uitvoeren zonder ruimte voor 'omschrijven van een probleem', 'ontwerpen', 'in gebruik nemen' of 'evalueren'.

Het vakoverstijgend project 'feesten' is onvoldoende om het verkenningsgebied voeding uit te diepen. De leerlingen krijgen een opdracht tijdens een extramurale activiteit. De aangeboden leeractiviteiten verlopen niet volgens het technische proces. De aandacht die de leerlingen eraan besteden is niet voldoende om dit gebied te verkennen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school opteert voor een combinatie van gespreide evaluatie en drie examens. Het onevenwicht en de hiaten in het aanbod zijn terug te vinden in de evaluatie. De leraren evalueren te weinig de wijze waarop leerlingen de verschillende stappen van het technisch proces doorlopen. De evaluatie is niet transparant bij het beoordelen van praktische uitvoeringen. Er zijn geen criteria die de gegeven scores verantwoorden. Bovendien zijn er geen gelijkgerichte en duidelijke afspraken over de verhoudingen tussen kennis, vaardigheden en vakgebonden attitudes.

In de drie lestijden techniek bestaat de evaluatiepraktijk uitsluitend uit productevaluatie. Kennisgerichte toets- en examenvragen overheersen. Niet alle vragen peilen bovendien naar het juiste beheersingsniveau.

Voor de realisatietechnieken elektriciteit, technisch tekenen en het verkenningsgebied ICT steunt de evaluatie te veel op de intuïtie van de leraren. De teamleden koppelen hun beoordelingen rechtstreeks aan de realisatie, maar geven niet aan hoe de toegekende scores tot stand kwamen. Deze werkwijze brengt de validiteit van de evaluatie in het gedrang.

De school hanteert voor de realisatietechnieken hout en metaal per werkstuk een evaluatiefiche met meestal een product-, proces- en vakattitudebeoordeling.

De evaluatie van het vakoverstijgend project 'feesten' ontbreekt.

Rapporteringspraktijk
Transparantie
Leerondersteunend

Leerlingen en ouders krijgen regelmatig informatie over de prestaties via de rapporten. Dit cijfer heeft slechts een beperkte informatiewaarde wat het bereiken van de competenties betreft, aangezien dit niet gebaseerd is op een valide evaluatie. De rapportcommentaren bevatten geen aanwijzingen over de effecten van de voorbije remediëring of de te ondernemen remediëring.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school voldoet aan de minimale materiële vereisten. De vaklokalen bieden voldoende ruimte en uitrusting om afhankelijk van de grootte van de klasgroep actief en constructief te leren. De leerlingen beschikken over voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De leraren zetten de leermiddelen inadequaat in voor het bereiken van de onderwijsdoelstellingen betreffende het verkenningsgebied voeding.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het zelf ontwikkelde cursusmateriaal, dat slechts gedeeltelijk aansluit bij het leerplan, is sturend voor de behandeling van de leerinhouden. Een gelijklopende opbouw volgens het technisch proces, dat de herkenbaarheid voor de leerlingen verhoogt, is niet aanwezig.

In de lessen heerst er een aangenaam leer- en leefklimaat. De leraren bieden extra ondersteuning en remediëring aan, maar registreren de resultaten niet steeds in het leerlingvolgsysteem.

De beperkt aanwezige realisaties zijn weinig eigentijds. Ze dragen slechts beperkt bij aan de bevordering van de interesse van leerlingen in techniek. Ze ondersteunen dan ook onvoldoende het oriëntatieproces van elke leerling.

Deskundigheidsbevordering De betrokkenheid van leden van de vakgroep bij de leerplancommissie heeft niet geleid tot een gerichte implementatie van het leerplan en een kwaliteitsvolle realisatie van de leerplandoelstellingen. De gevolgde vorming in de laatste drie schooljaren is niet toereikend om inzicht te krijgen in een didactische aanpak die het leerplan voorschrijft.

*Vorming
Overleg*

De vakgroep functioneert voorlopig onvoldoende als een team met een duidelijke onderwijskundige visie. Uit de verslagen blijkt dat het vakoverleg voor techniek in de B-stroom beperkt is. Mede daardoor hebben de visie van het leerplan en de implementatie ervan nog te weinig ingang gevonden in de lespraktijk. Zo zijn er geen afspraken over een aanpak van de projecten en van de evaluatie binnen de verkenninggebieden. Het leidt onvoldoende tot het bijsturen of optimaliseren van het individueel didactisch handelen van de betrokken leraren.

3.1.1.10 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. De VOET-werking kadert binnen de algemene schoolvisie en binnen een traditie van brede vorming en van extra-curriculaire activiteiten. De school ziet het nastreven van de VOET niet zozeer als een verplichting, maar veeleer als een engagement om een ruime meerwaarde te creëren in de persoonlijkheidsvorming en ontwikkeling van de leerlingen. In samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst ontwikkelde de school een visie op VOET en een beleidsplan. De school bracht de bijdrage van de bestaande projecten, projectweken, excursies en vakken in kaart. De school kreeg daardoor zicht op een aantal lacunes binnen de contexten. Momenteel zijn er in het overzicht en de planning van de school nog enkele hiaten wat de gerichtheid op alle VOET betreft. De school stuurt jaarlijks bij op basis van feedback van leraren en leerlingen. De school volgt de VOET-werking van de vakgroepen veeleer formeel dan wel inhoudelijk op.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert adequaat voor wat het nastreven van de VOET betreft. Een coördinerende werkgroep heeft bij de invoering van de nieuwe VOET een traject afgelegd met de begeleidingsdienst van de school. Daarna organiseerde de school twee pedagogische studiedagen voor het ganse team. Omdat er een goede voedingsbodem is in de vakoverschrijdende projectwerking van de school, slaagt ze erin om leraren een actieve bijdrage te laten leveren aan een brede vorming voor haar leerlingen. De coördinerende werkgroep neemt heel wat praktisch en organisatorisch werk op zich en zorgt voor ondersteuning via het elektronische platform. De school zorgt voor de nodige interne en externe communicatie.

Doeltreffendheid	De school evalueert elementen van de VOET-werking. Voor de projecten gebeurt de evaluatie systematisch door zowel leraren als leerlingen en leidt ze tot bijstellingen. De school volgt de invulling van de VOET binnen de vakken inhoudelijk weinig op. Het nastreven van VOET door de vakwerkgroepen blijkt in de praktijk niet altijd te sporen met de formele inventaris.
Ontwikkeling	Er zijn sinds het professionaliseringstraject bij de invoering van de nieuwe VOET geen professionaliseringsinitiatieven meer geweest rond VOET.
Uitvoering Sociorelationele ontwikkeling	De school streeft de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. Vanuit de schoolvisie staat de sociorelationele ontwikkeling van de leerling centraal. De school streeft de eindtermen onder meer na aan de hand van projectweken op klasniveau. Deze projectweken richten zich op VOET uit verschillende contexten en leiden tot acties in elke klas. Voor de nieuwe leerlingen start het schooljaar met een onthaalweek, waarbij alle nieuwkomers de school, de schoolcultuur en elkaar leren kennen. Pas op het einde van de week vernemen de leerlingen met wie ze samen in de klas zullen zitten. Elke klas neemt in de loop van het schooljaar deel aan een projectweek. Zo organiseert de school onder meer bosklassen, zeiklassen en skiklassen. Het derde leerjaar van de derde graad organiseert zijn eigen buitenlandse reis zelf. Ook heel wat andere projecten, gericht op leerlingen uit een bepaalde graad of uit bepaalde klasgroepen, dragen bij tot de uitwerking van de eindtermen uit deze context. Daarnaast werken de leerlingen van de tweede en derde graad ook binnen het vak PAV intensief aan een aantal eindtermen uit deze context.
Socioculturele samenleving	De school streeft vrijwel alle eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. De eindtermen in verband met de rol van conflicten verschillen en samenhang in de samenleving en herinneringseducatie komen onder meer aan bod in de lessen geschiedenis en PAV en in verschillende projecten op klasniveau. De eindtermen in verband met kunst en cultuur komen in allerlei excursies en (week)projecten aan bod. Daarnaast organiseert de cultuurraad elk jaar culturele uitstappen voor heel de school. Op die manier probeert de school alle leerlingen in contact te brengen met bij voorbeeld theater, film en musical.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne heeft betrekking op de vestigingsplaats Gemeentestraat 41 te Nijlen. Voor de lessen lichamelijke opvoeding maakt de school gebruik van een sporthal te Nijlen (voor de eerste en tweede graad) en een sporthal te Kessel (voor de derde graad), die eigendom zijn van de gemeente. Deze twee locaties maakten geen deel uit van het onderzoek.

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Doordat de school regelmatig zelf controles uitvoert of laat uitvoeren door deskundigen, kent ze de tekorten. Ze is waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De school voerde de laatste jaren in het kader van een masterplan een aantal renovaties uit in de gebouwen. De instelling onderhoudt de gebouwen op regelmatige basis, maar ze kan geen preventief onderhoudsprogramma voor haar infrastructuur en uitrusting voorleggen.

Het aankoop- en indienststellingsbeleid is uitgeschreven in een procedure en het verloopt voldoende gestroomlijnd. De school voert systematisch de controles uit van toestellen, installaties en arbeidsmiddelen die vallen onder de controle van een bevoegde dienst. Er is een overlegcomité rond preventie en bescherming op het niveau van de gemeente. Op schoolniveau is er geen overlegorgaan dat de taken met betrekking tot het welzijnsbeleid behartigt.

Uit de controles en de adviezen blijkt dat er enkele tekorten zijn voor de veiligheid en de bewoonbaarheid. De vaststellingen in de documenten van de deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. De attitude van enkele personeelsleden tegenover het veiligheidsbeleid is voor verbetering vatbaar. Een aantal vaststellingen wijzen erop dat sommige afspraken onvoldoende ingrijpend zijn of dat niet iedereen de afspraken en instructies even strikt opvolgt. De nooduitgang in het gebouw D is moeilijk bereikbaar door de stockage van goederen. De stookplaatsen zijn niet vrij van brandbaar materiaal. Niet alle recipiënten beschikken over een geldig etiket. De inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen is onvolledig. Sommige MSDS-fiches (Material Safety Data Sheet) ontbreken. Wat de infrastructuur betreft, zijn op tal van plaatsen in de werkplaatsen de tl-lampen niet afgeschermd. In het lokaal van het onderhoudspersoneel ontbreekt een trapleuning. De kolomboormachines zijn niet voldoende beveiligd door het ontbreken van de beschermkappen.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de school nog niet aan de minimale verwachtingen. Hoewel het aantal toiletten en urinoirs met het huidige leerlingenaantal niet voldoet, heeft de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting niet kunnen vaststellen dat dit leidt tot overlast. Er zijn geen schotten tussen de urinoirs. Het sanitair voor het personeel is gescheiden voor mannen en vrouwen. De school houdt een register met de interventies van de eerste hulp bij.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor voortdurende renovatie, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De leerbegeleiding op de school vertrekt vanuit een duidelijke visie. Die is organisch gegroeid en licht deelaspecten van het zorgbeleid toe. Het uitwerken van een begeleidingstraject op maat van de individuele leerling staat hierbij centraal. Deze visie vertaalt zich nog niet in prioritaire werkpunten of operationele doelstellingen. Het schoolteam verbindt de leerbegeleiding met het beleid rond socio-emotionele begeleiding en leer- en ontwikkelingsstoornissen. Naar aanleiding van het M-decreet is het beleid begonnen met de uitbouw van een uitgebreid zorgcontinuüm. De school streeft er zo naar om maximale ontwikkelingskansen te garanderen voor alle leerlingen.

De school heeft een goed zicht op de leerlingenprofielen op basis van de informatie vanuit het intakegesprek, de aangeleverde data door de vorige school en de aangereikte attesten door ouders of CLB. Voor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften voorziet de school in verhoogde zorg of uitbreiding van zorg. Indien nodig volgt er een individueel aangepast traject.

De school concretiseert haar visie volgens het drielijnenmodel met de klastitularissen en de vakleraren als spilfiguren in de eerstelijnszorg. Het pedagogisch en tuchtcollege (PTC) vervult de tweedelijnsfunctie. In de praktijk gaat het hier om de cel leerlingenbegeleiding die nauw samenwerkt met het CLB. Binnen de verhoogde zorg werkt de school met diverse samenwerkingsovereenkomsten voor de leerlingen met specifieke leernoden. In de derde lijn werkt de school samen met verschillende externe partners. In alle fasen zet de school actief in op dialoog met en inspraak van de betrokken partijen: leerlingen, ouders en leraren.

Er zijn informele algemene afspraken op schoolniveau met betrekking tot remediëring in het algemeen en 'leren leren' in het bijzonder. Voorlopig zijn deze maatregelen nog niet vastgelegd in procedures.

Ondersteuning De opvolging van de integratie van de brede basiszorg voor elke leerling afzonderlijk ligt in handen van het PTC-team dat wekelijks overlegt onder leiding van de pedagogische directeur. Dit team responsabiliseert de individuele leraren in hun remediëringstaak en verwacht dat zij deze opdracht kwaliteitsvol realiseren. Het team bespreekt in principe alle aspecten van de leerlingenbegeleiding; in de realiteit staat vooral socio-emotionele begeleiding op de agenda.

De school streeft ernaar de zorgbehoeften van de leerlingen in kaart te brengen en op te volgen. Daarom hecht ze veel belang aan de continue wisselwerking en communicatie tussen het lerarenteam en het PTC-team. In de klassenraden aan het begin van het schooljaar bespreken de leraren uitgebreid de informatie vanuit intakegesprekken en leerlingendossiers, aangevuld met de bevindingen uit eigen observaties. De pedagogische directeur of zijn afgevaardigde woont alle klassenraden bij en koppelt de informatie terug naar het PTC-team met het oog op het optimaliseren van de individuele begeleidingstrajecten. Deze interactie tussen beleids- en uitvoerend niveau vormt een cruciale schakel in de expertise-uitwisseling in het kader van leerbegeleiding. Hiervoor heeft de school echter nog geen actieplan op basis van operationele doelstellingen uitgewerkt.

Beleidsmatig heeft de school nog niet geïnvesteerd in een planmatige preventieve aanpak. Leraarafhankelijk krijgen de leerlingen vooral voor de taalvakken studietips, stappenplannen en spreek- en schrijfkaders aangereikt. In vele gevallen gaat het om klassikale ondersteuningsinterventies met weinig aandacht voor gedifferentieerde toepassingen. Andere vakgroepen hebben onvoldoende oog voor preventieve acties.

De school benadrukt het curatieve luik van de leerbegeleiding door diverse initiatieven om leerlingen met studieproblemen of -achterstand te ondersteunen. Naast de individuele bijlessen die een aantal vakleraren ad hoc inplannen, zijn er ook structurele maatregelen, zoals de inhaallessen voor wiskunde, Frans en Nederlands in de eerste graad. De leerling is echter niet verplicht om eraan deel te nemen. De klassenraad kan leerlingen doorverwijzen naar de inhaallessen. Leerlingen of ouders kunnen ze ook op eigen initiatief aanvragen. Inhoudelijke doelstellingen en adequate werkvormen voor dit initiatief ontbreken nog. Tijdens examenperiodes biedt de zorgklas ondersteuning voor leerlingen die nood hebben aan extra begeleiding en opvolging.

Een leerlingvolgsysteem centraliseert alle relevante gegevens in individuele leerlingendossiers. De school is overgeschakeld op een digitale versie om dit systeem ook voor externen beter toegankelijk en efficiënter te maken.

Doeltreffendheid De school heeft een globale kijk op de leerbegeleiding, maar analyseert de effecten niet systematisch en gebruikt deze te weinig voor eventuele bijstellingen. Hierdoor slaagt de school er niet in het rendement van haar aanpak na te gaan. De aanpassing van de ondernomen acties gebeurt eerder intuïtief op basis van feedback van leraren, ouders, leerlingen en externen. Het PTC-team reageert alert op signalen van onvoldoende begeleiding voor bepaalde vakken of tegenvallende resultaten voor bepaalde klassen. Meestal zijn het de vakgroepen of individuele leraren zelf die het initiatief nemen om de schoolvisie op leerbegeleiding te transformeren naar de eigen vakcontext.

Het beleid pakt de implementatie van remediëring binnen de vakken minder gestructureerd aan en volgt weinig op. De kwaliteit van de feedback op toetsen en examens verschilt van vak tot vak. De leraren bouwen de evaluatie nog te weinig in om het leerproces te ondersteunen.

De informatie in het digitale leerlingvolgsysteem is tot op heden veeleer summier en blijft grotendeels beperkt tot opmerkingen met betrekking tot onaangepast gedrag of onvoldoende inzet. Verder vormen vrij algemene rapportcommentaren met weinig concrete adviezen onderdeel van de leerlingendossiers. In het kader van een efficiënte leerbegeleiding biedt het leerlingvolgsysteem momenteel nog niet echt een inhoudelijke meerwaarde.

De school vertaalde haar visie op het talenbeleid niet naar concrete doelstellingen afgestemd op de noden van haar leerlingen. De visie richt zich vooral op het schoolimago door de zorg voor interne en externe communicatie en de aandacht voor de Nederlandse standaardtaal. Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen door middel van een taalscreening. Er blijken weinig echt taalzwakke leerlingen in te stromen. In de praktijk krijgen de meeste leerlingen voldoende talige ondersteuning. Niet alle vakgroepen besteden voldoende aandacht aan de talige aspecten van het lesmateriaal en van de evaluatiepraktijk. Een aantal leraren besteedt tijdens de lessen voldoende aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen, zijn nog geen gemeengoed. Het taalgebruik van de meeste leerlingen en van een aantal leraren is regionaal gekleurd. De school evalueert vooral de acties die ze voert in het kader van haar talenbeleid, maar niet de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van dit beleid.

Ontwikkeling Vanuit de vakgroep moderne vreemde talen is een pilootproject voor gerichte nascholing rond inclusie en zorgcontinuüm gestart. De pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt de school bij de uitbouw en de opvolging van dit prioritaire nascholingsproject. Het beleid wil alle personeelsleden sensibiliseren via een pedagogische studiedag in het teken van dit vormingstraject rond duurzame integratie van inclusief handelen en denken.

Het groeiend aantal leerlingen die op vraag van de ouders gebruik willen maken van de zorgklas, stelt de school voor een uitdaging. Het PTC-team onderzoekt de relevantie van elke ondersteuningsvraag en zoekt naar de meest gepaste oplossing.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Voor de beleidsvisie inzake evaluatie baseert de school zich op die van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs (OVSG). Ze wil een doordacht en gewetensvol evaluatiebeleid voeren om voldoende informatie en tussentijdse bijsturing aan de leerlingen te geven en informatie aan te leveren voor de eindbeslissing van de delibererende klassenraad. Om leerlingen en ouders duidelijke informatie te geven besteedt de school veel aandacht aan permanente en directe informatie over de studievorderingen. Ze doet dit via ondertekening van toetsen, vermelding van resultaten in de schoolagenda-schoolplanner, digitaal raadpleegbare informatie voor ouders en leerlingen en een duidelijke rapportering die zoveel mogelijk gericht is op remediëring.

Voor de bewaking van de validiteit en de relevantie van de evaluatie vertrouwt de school op de professionaliteit van de leraren en de vakgroepen. Ze onderstreept hierbij dat naast de cognitieve kennis ook vaardigheden en attitudes in de evaluatie aan bod moeten komen op basis van de leerplandoelstellingen.

De school vertaalde haar visie niet naar meetbare doelstellingen.

Ondersteuning Voor het evalueren maakt de school gebruik van permanente evaluatie of evaluatie van het dagelijks werk en examens. Ze wil de evaluatiepraktijk inbedden in het leer- en oriëntatieproces. Afhankelijk van de onderwijsvorm en het leerjaar kiest ze er daarom voor om sommige vakken permanent te evalueren en andere volgens een klassiek systeem met dagelijks werk en examens. De verhouding tussen het dagelijks werk en de examens, het aantal examenperiodes en het gewicht dat aan elke periode is toegekend, verschillen naargelang van de onderwijsvormen en de leerjaren. Hoewel de leerlingen bij de inschrijving een gedetailleerd overzicht van de verhouding tussen dagelijks werk, examens, gespreide evaluatie, stages (derde graad) en geïntegreerde proef (eindjaren) krijgen, is dit door de vele (her)berekeningen van punten en gewichten een ingewikkeld en weinig transparant systeem.

De permanente evaluatie omvat de beoordeling van klasoefeningen, persoonlijk werk, resultaten van toetsen en leerhouding, zoals inzet in de les, medewerking aan opdrachten en groepswork. De leraar bepaalt, in samenspraak met de begeleidende klassenraad, zowel het aantal als de spreiding van mondelinge en schriftelijke opdrachten. De school schrijft hierbij wel een minimumaantal evaluaties per vak voor in functie van het aantal lestijden per week.

Via de examens wil de school nagaan of de leerling grote gedeelten van de leerstof kan verwerken. Voor de eerste en tweede graad organiseert de school trimestrieel examens, voor de derde graad semestrieel. Voor de praktijkvakken, de levensbeschouwelijke vakken en een aantal vakken algemene en technische vorming organiseert de school geen examens, maar wel een gespreide evaluatie over het schooljaar (met vijf rapporteringen).

Naast de permanente evaluatie en de examens gaat, in bepaalde leerjaren van de derde graad, aparte aandacht uit naar de evaluatie van de stages en de geïntegreerde proef.

Het quoteringsgewicht en de onderliggende verhouding van de verschillende vakken zijn rechtevenredig met het aantal wekelijkse lesuren dat een vak op het lessenrooster voorkomt. Voor de tweede en derde graad van het bso wegen de punten van het dagelijks werk op jaarbasis zwaarder door dan de punten van de examens. Voor de overige klassen maken de punten van de examens het grootste deel uit van het totaal, wat niet overeenstemt met de procesevaluatie die heel wat leerplannen vragen.

De leraren krijgen via een aantal interne documenten duidelijke richtlijnen over de organisatorische en praktische aspecten van de evaluatiepraktijk. Ouders en leerlingen zijn via het schoolreglement voldoende geïnformeerd. Het schoolbeleid rekent op de professionaliteit van de vakgroepen en leraren om hun evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplandoelstellingen en om de validiteit en transparantie ervan te garanderen.

Voor de evaluatie van het individuele leervak verwijst de school naar de richtlijnen van OVSG in de betrokken leerplannen. De evaluatierichtlijnen met speciaal ontworpen evaluatiefiches betreffende de doe-activiteiten binnen de praktijkvakken beogen een correct en eerlijk verloop, maar het gebruik ervan is beperkt. De school beoordeelt de sociale vaardigheden op basis van opvolgingskaarten. De rapportering ervan gebeurt semestrieel.

De school ondersteunt de delibererende klassenraad met een uitgeschreven deliberatieprocedure die gericht is op een vakoverstijgende en prospectieve beoordeling van de leerling.

Doeltreffendheid De school verzamelt en analyseert gegevens over leerprestaties, attestering, leerlingenstromen en resultaten in het vervolgonderwijs. Uit de cijfers blijkt dat zij goede resultaten kan voorleggen voor de doorstroming in de eigen school en in het vervolgonderwijs. De meeste structuuronderdelen scoren beduidend hoger dan de Vlaamse referentiewaarden. Uit de zorgvuldig geregistreerde opvolgingsgegevens van de oud-leerlingen is af te leiden dat alle leerlingen uit de doorstroomrichtingen verder studeren, 85 % van het aantal leerlingen uit de doorstroom/arbeidsmarktgerichte studierichtingen verder studeren 31 % van het aantal leerlingen uit de arbeidsmarktgerichte studierichtingen verder studeren. De leerlingen die niet verder studeren, vinden vrijwel onmiddellijk werk.

De deliberaties en de administratieve behandeling van notulen en processen-verbaal verlopen volgens de vigerende regelgeving. De school voldoet aan de motiveringsplicht van B- en C-attesten, hoewel de motiveringen zich meestal beperken tot de opsomming van de vakken waarin de leerling een onvoldoende heeft. De school bewaakt het wettelijk vastgelegd maximumaantal dagen dat ze aan evaluatie besteedt en respecteert de regelgeving met betrekking tot de uitgestelde beslissingen.

Uit het onderzoek van de geselecteerde vakken blijkt dat de evaluatiepraktijk globaal voldoende leerplangericht en valide is. De meeste vakgroepen nemen hun verantwoordelijkheid op in het tot stand brengen van een leerplangerichte evaluatiepraktijk. Ze maken afspraken die sporen met de accenten die de leerplannen leggen. Voor de meeste vakken zijn er echter nog geen criteria voor een transparante beoordeling. Er zijn nog enkele vakgroepen waarvan de evaluatie onvoldoende aansluit bij de leerplandoelstellingen. Zij leggen nog te veel de nadruk op kennisreproductie of productevaluatie, terwijl de leerplannen overwegend in termen van competenties geformuleerd zijn. Voor techniek in 1B en hout in het derde leerjaar van de derde graad Industriële houtbewerking zijn het aanbod en de evaluatie in onvoldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen.

De opdrachten voor de geïntegreerde proef en de stage zijn voldoende afgestemd op het studierichtingsprofiel en vertonen een vakoverstijgende samenhang. De evaluatie ervan is minder transparant.

De rapporten vermelden per vak het behaalde percentage, het klasgemiddelde, het totaalpercentage, een tekst in verband met de leerhouding (vaststelling) en de sociale houding. De feedback op de rapporten is minimaal en heeft overwegend betrekking op de vaststelling dat er een tekort is of op de attitude van de leerling. De vakcommentaren en de toelichting van de klassenraad zijn nog niet afgestemd op mogelijke remediëring. De school vangt dit op door de goed georganiseerde informatie- en contactmomenten met de ouders. Zo zijn er per schooljaar drie vaste en twee vraaggestuurde oudercontacten. Elke trimester komen de ouders persoonlijk om het rapport waardoor ze regelmatig informatie krijgen over de resultaten en de werkpunten.

Ontwikkeling De evaluatiepraktijk is in de school geen onderwerp van discussie of van professionalisering. De school faciliteert wel de initiatieven om de gelijkgerichtheid van de evaluatiepraktijk te ondersteunen via interne expertise-uitwisseling.

Recente ontwikkelingen situeren zich vooral op het vlak van de digitale rapportering.

Vanuit de contacten met de bedrijfswereld blijkt dat er vooral vraag is naar gemotiveerde jongeren met de juiste attitudes. De school heeft daarom recentelijk het initiatief genomen om in de derde graad de attitudes systematisch te beoordelen. Ze wil deze beoordeling valideren via een 'motivatie-attest'.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur heeft een lange staat van dienst en is verantwoordelijk voor de algemene leiding van de school. Hij krijgt hierbij de ondersteuning van een pedagogische directeur, die instaat voor de dagelijkse leiding en die hiervoor lesvrij is. Samen vormen zij een geëngageerd team met een complementaire taakverdeling. Zij sturen het beleid aan en voeren het uit via ‘het staforgaan’, het dagelijks bestuur, dat naast de directieleden nog bestaat uit de technisch adviseur, de coördinatoren en het middenkader. Door middel van deze centrale draaischijf gebeurt de coördinatie op diverse fronten. Zo is er onder meer de coördinatie van de vakgroepwerking, het vakoverschrijdend werken, de organisatie van culturele evenementen, de opvolging van leerlingenproblemen door het PTC, de coördinatie van het welzijnsbeleid en de ICT-coördinatie. ‘Het staforgaan’ hanteert hierbij de draaiboeken die deel uitmaken van het dynamische schoolwerkplan als instrumenten. De leden van ‘het staforgaan’ bewaken de onderlinge gelijkgerichtheid door frequent overleg. De schoolraad en de personeelsraad ondersteunen ‘het staforgaan’ inhoudelijk en organisatorisch en helpen mee het pedagogisch project te realiseren. Via diverse samenwerkingsverbanden houdt de directie voeling met andere scholen, ouders, vakbonden en de buurt. Als schoolbestuur ondersteunt de gemeente Nijlen de school sterk op het vlak van personeelsbeleid en logistiek. De kleinschaligheid van de school bevordert een heldere organisatiestructuur. Het geheel zorgt voor een degelijk beleidsvoerend vermogen.
- Visieontwikkeling** De beleidsprioriteiten komen van het opvoedingsproject van OVSG. Net zoals bij de vorige doorlichting focust de school op dezelfde specifieke beleidsopties: positieve uitstraling en imagobewaking, leerlinggerichtheid met professionele en individuele leerlingenbegeleiding en de aandacht voor opvoedkundige waarden (orde, tucht, sociale vaardigheden). Een belangrijk facet en rode draad doorheen het beleid blijft het stimuleren van het ‘wij-gevoel’, zowel voor personeelsleden als voor leerlingen. Een beperkt aantal personeelsleden werkt hier niet meer aan mee. Dit ondermijnt op termijn het engagement van en de solidariteit tussen de personeelsgroep als troef van de school.
- De school werkt aan haar imago door de verbreding van haar onderwijsaanbod. Ze profileert zich als een domeinschool voor wetenschap en techniek. Enerzijds biedt ze hiervoor in het eerste leerjaar A STEM-Wetenschappen aan. Anderzijds wil ze in de toekomst ook de studierichting Wetenschappen-wiskunde en dus ook een aso-aanbod stapsgewijs uitbouwen.

De school concretiseert haar visie in een aantal korte visieteksten in het Vademecum. De directie stelde deze documenten op in overleg met 'het staforgaan'. De teksten beschrijven doorgaans de bestaande situatie en zetten enkele algemene krijtlijnen uit. Het beleid informeert het personeel op een duidelijke wijze, maar niet alle leraren participeren actief in het proces van visieontwikkeling. De schoolvisie heeft daardoor niet overal dezelfde invloed op de klasvloer. Vooral voor een aantal pedagogische aspecten (leerbegeleiding, evaluatiepraktijk, deskundigheidsbevordering) ontbreken concrete en meetbare doelstellingen. Dat proces loopt, maar niet alle vakgroepen hebben de schoolvisie efficiënt vertaald naar hun eigen aanpak.

Besluitvorming De verschillende wettelijk verplichte overlegorganen ondersteunen het schoolbeleid, conform de regelgeving. De schoolleiding betreft ze actief in de besluitvorming om zo een breed draagvlak voor de genomen beslissingen te creëren. Dit gebeurt via de schoolraad, de personeelsraad en de leerlingenraad. De bestuurscommissie adviseert en houdt toezicht op het geheel. De directie tracht de participatie verder te verstevigen via de diverse werkgroepen en het PTC. Dit laatste orgaan vergadert wekelijks rond de opvolging van leerlingen in probleemsituaties. Deze totale aanpak biedt voldoende kansen tot betrokkenheid van personeelsleden bij de brede waaier aan initiatieven en activiteiten binnen de school. De school is bekommerd om een vlotte doorstroming van de informatie, wat noodzakelijk is gelet op de talrijke participatieve groepen. Hiervoor heeft het beleid tal van communicatiekanalen opgezet, waaronder nu ook het elektronische platform voor personeelsleden, leerlingen en ouders. Naast de personeelsleden nemen ook de leerlingen en de ouders actief deel aan de inspraakmogelijkheden.

Kwaliteitszorg De school beschikt niet over een structureel kwaliteitssysteem. Toch verzamelt ze al jarenlang tal van statistische gegevens. Zij beschikt onder meer over data die betrekking hebben op leerlingenaantallen en -stromen, de leerprestaties en resultaten in het vervolgonderwijs of de tewerkstelling van afgestudeerden. De cijfers tonen aan dat de leerlingen vlot doorstromen in de eigen school. Verder hebben ze in het hoger onderwijs een studiesucces dat hoger is dan de Vlaamse referentiewaarden. De dataverzameling gebeurt echter nog niet integraal en systematisch.

Recent ontwikkelde de school een visie rond kwaliteitszorg, gebaseerd op het referentiekader voor onderwijskwaliteit (ROK). De school past hierbij elk deel van het ROK toe op de situatie in de school.

De focus van de kwaliteitszorg ligt conform het Kwaliteitsdecreet op het borgen van wat goed is en het constructief werken aan verbeterpunten. Het beleid wil daarbij alle personeelsleden betrekken en zoveel mogelijk domeinen en processen van de schoolwerking bestrijken. De school maakt echter nog geen gebruik van functioneringsgesprekken, gekoppeld aan geïndividualiseerde functiebeschrijvingen. Doordat het beleid de visie niet vertaalde in heldere, meetbare, duidelijk afgelijnde, realistische en tijdgebonden doelstellingen, is het moeilijk een effectmeting uit te voeren, de resultaten te evalueren en de werking bij te sturen.

‘Het staforgaan’ trekt besluiten uit de evaluaties op schoolniveau en communiceert hierover met de leraren. De data komen uitvoerig aan bod in de overlegorganen. Daaruit volgen altijd zelfreflectie en bijstellingen. De school stelt zich ook open voor diverse externe onderzoeken die relevant kunnen zijn als kwaliteitsindicator.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De planmatige aanpak van de VOET.
- De materiële uitrusting.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De open schoolcultuur en het geordende schoolklimaat.
- De zorg voor de leerlingen en de aandacht voor hun welbevinden.
- De opvolging van de doorstroom van de leerlingen naar de arbeidsmarkt en het vervolgonderwijs.

Wat betreft het algemeen beleid

- De schoolorganisatie.
- De participatieve besluitvorming.
- De openheid voor externe evaluatie.
- De visie op de infrastructuur en de instandhouding ervan.
- De netwerking via partnerschappen met bedrijven.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doeltreffendheid van de leerbegeleiding
- De evaluatiepraktijk op schoolniveau en in heel wat vakken.
- Het talenbeleid.
- De vakgerichte nascholing.

Wat betreft het algemeen beleid

- De implementatie en opvolging van de beleidsprioriteiten op vakniveau.
- De doeltreffendheid van de aansturing en opvolging van de vakgroepen.
- De verbreding en verdieping van de kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor techniek in 1B.
- De leerplanrealisatie voor hout in bso derde graad derde leerjaar in de studierichting Industriële houtbewerking.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 B	techniek	
Graad 3 BSO Industriële houtbewerking		hout

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **28-10-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
William VROONEN de inspecteur-verslaggever	Frederik DE HOUWER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	